

VARIATIE IN DE UITSTROOM

ZELFBEWUST ONTDEKKEN, ONTWIKKELEN, ONTMOETEN

De richting ASO steinerpedagogie is in het Vlaamse onderwijslandschap bij uitstek een richting die een ruime algemene middelbare opleiding aanbiedt. Dat wil zeggen dat de leerlingen tijdens hun secundair onderwijs hun talenten in de vakken algemene vorming leren ontdekken, maar ook dat de leerkrachten zich volop inzetten om die terreinen te ontwikkelen waarin ze bij de leerlingen nog enige onvermogens ervaren.

Onze pedagogie vertrekt daarbij vanuit een leeftijdsgerichte en kunstzinnige visie. Alvorens over te gaan tot abstraherend denken zal de leerling fenomenen van allerlei aard eerst zelf leren observeren. Wel is het zo, dat bvb. voor de taalvakken de kennis van de grammatica al vanaf de 7de klas voor een stevige basis moet zorgen.

Tegelijk wordt er in de steinerpedagogie heel veel aandacht besteed aan de ontmoeting. De ontmoeting van de leerling met zichzelf en de ander. Op die manier voedt ons onderwijs leerlingen op die met een hele hoge graad van zelfbewustzijn en zelfaanvaarding in vrijheid hun vervolgopleiding kunnen kiezen. Door de klemtoon zo lang als mogelijk te leggen op een brede vorming kunnen de leerlingen kiezen uit een rijke variatie aan vervolgtrajecten.

WELKE RICHTINGEN GINGEN DE LEERLINGEN UIT

De door onze oud-leerlingen behaalde hogere diploma's splitsen zich als volgt op: 55 % behaalde een diploma in een bacheloropleiding en 45 % in een masteropleiding.

Ruim 30 % slaagde in de sociaal-agogische, de psychologische en pedagogische richtingen én de lerarenopleidingen.

Daarna volgen de meer artistieke en toegepaste artistiek-technische richtingen, zoals muziek, podiumkunsten, audiovisuele en beeldende kunsten, én architectuur met in totaal 25 %.

Economie, handelswetenschappen, industriële, technologische en toegepaste wetenschappen zijn samen goed voor 17 %.

Telkens 8% kozen voor taal- en letterkunde, geschiedenis, godsdienst, moraal en wijsbegeerte enerzijds of voor gezondheidszorg en geneeskunde anderzijds.

Lager scoren de exacte wetenschappen én de politieke en sociale wetenschappen, rechten en criminologie.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook voorbeelden van atypische uitstromers: een opvallend groepje ging werken in de bio-ecologische bouwsector, iemand runt nu een zelf-oogstboerderij, *iemand startte een succesvolle kledingwinkel in ecologisch verantwoorde kleding, anderen zijn vastgoedverkopers*, enz. Zij zijn allen nu succesvolle zelfstandigen. *Daarnaast gingen ook een paar oud-leerlingen bij de politie.*

Je merkt, even breed als het aanbod van de steinerpedagogie is, is de waaier aan mogelijkheden die zich nadien aanbiedt.

Paul Buyck

Pedagogisch directeur MSV